

Lezing door Mw. D Schilling.

Groot aangelegde bouwcomplexen uit het verleden hebben meestal een religieuze of een overheidsfunctie; de bouw hiervan is een grote onderneming, gekenmerkt door goed doordachte en functionele vormgeving, kostbare en duurzame materialen en hoge kosten.

Meestal na een verovering of als de oude functie onbelangrijk is geworden, wordt een dergelijk bouwwerk niet gesloopt, maar hergebruikt.

Herbestemming kan betrekking hebben op een locatie (S. Clemente, Rome) of op het hergebruiken van onderdelen van een bouwwerk, zgn. 'spolia' of kunstroof.

Voorbeelden hiervan zijn de obelisk in Rome, Romeinse zuilen in christelijke kerken, de plundering van Constantinopel omwille van Venetië.

Het vaakst echter worden hele gebouwen na een nodige verbouwing in een nieuwe functie gebruikt.

Dit geldt zowel in Athene voor het Parthenon (tempel - kerk - moskee)

als in Rome voor de Engelenburcht (grafmonument - vesting - pauselijk appartement en toevluchtsoord)

en de De Basilica di Santa Maria degli Angeli e dei Martiri (kerk in het koudwaterbad van een thermencomplex).

voor de Hagia Sophia in Istanbul (kerk - moskee - museum).

Veel grote bouwwerken vinden een herbestemming als overheidsgebouw of museum; uitzondering is Amsterdam, waar het Stadhuis een paleis wordt.

Andere transformaties zijn van station naar museum (Parijs en Utrecht); door de ontkerkelijking van de samenleving worden veel kerken van hun functie ontdaan; zij worden appartementencomplexen (Utrecht), museum (eveneens Utrecht), horecacomplex (Maastricht); eveneens in Maastricht de verandering van een kerk naar boekhandel en naar overdekte speeltuin.

Soms zijn de transformaties bijzonder geslaagd, soms zijn er toch tal van vragen bij te stellen.

(De hierbij geplaatste foto's zijn niet afkomstig van Mw. Schilling)